

ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНА ПРОВЕРКА НА „МИНИ ОТКРИТ ВЪГЛЕДОБИВ”ЕАД

В изпълнение на Заповед № 36/19.05.2010 г. на Директора на РИОСВ-Перник на 21.06. и 22.06.2010 г. екип от експерти извърши комплексна проверка на дейността на ”Мини открит въгледобив” ЕАД, гр. Перник.

I. Цел на проверката.

Основна цел на проверката: установяване на съответствие с изискванията на екологичното законодателство по компоненти и фактори на околната среда.

II. Обхват на проверяваните инсталации/дейности.

На дружеството е предоставена концесия за добив на твърди горива-кафяви въглища от находище „Пернишки въглищен басейн” с Решение на МС № 780/12.11.2003 г. Срокът на концесията е 10 г. считано от м.08. 2004 г.

За провеждане на добивните и преработвателни дейности през 2010 г. дружеството има изготвен Годишен работен проект за находище «Пернишки въглищен басейн». Проектът е съгласуван с РИОСВ-Перник и МОСВ.

I. Проверени инсталации/дейности:

1. Добивна площ «Република»:

Рудникът е разположен в най-източната част на «Пернишки въглищен басейн». Заема площ от около 6 039 дка, от които 131 дка са заети със сгради, съоръжения и др. - пътища, ж.п. линии и складове. Заложен годишен добив съгласно годишния проект за 2010 г. – 600 000 тона въглища, както и 3 300 000 куб.м. откривка.

2. Добивна площ «Обединена» /ОРО/.

Включва 3 участъка:

Първи участък – район «Първи хоризонт», със заложен годишен добив от 180 000 тона въглища и 1 700 000 куб.м. откривка.

Втори участък – район «Багерна бригада» - със заложен годишен добив от 100 000 тона въглища и откривка с обем от 560 000 куб.м.

Трети участък – район «Иван Гарванов» - със заложен годишен добив от 120 000 тона въглища и 1 300 000 куб.м. откривка.

3. Обогатителна фабрика (ОФ)

Намира се северно от ж.п. линията София-Перник, южно от р. Струма, западно от ТЕЦ «Република». ОФ разполага с административно-битова сграда, промишлена площадка, спомагателни сгради и съоръжения на обща площ от 278 дка.

Процесът на обогатяване се изразява в трошене и пресяване на доставените от двете добивни площи въглища. Готовите фракции са предназначени за консумация в ТЕЦ «Република», ТЕЦ «Бобов дол» и за продажба на дребно за населението. От обогатяването на въглищата не се генерират отпадъци.

4. Локомотивно депо /вагонно депо/.

В цеха се извършва ремонт на минното оборудване на дружеството, както и на външни клиенти /минни обекти/.

5. Басизен склад за съхранение на взривни материали.

Използва се за съхранение на взривни вещества и средства за взривяване.

II. Констатации от проверката по компоненти и фактори на околната среда.

1.Компонент „Води”:

1.1.Източник на водоснабдяване:

Водоснабдяването за питейно-битови нужди е от градската водоснабдителна мрежа на гр. Перник. За промишлени нужди вода се използва само в ОФ към мината от оборотния цикъл на водите от ТЕЦ

„Република” – шламоохранилище „7-ми септември”. За противопожарни нужди на базисния взривен склад се осигурява вода от градската водопроводна мрежа.

1.2. Отпадъчни води:

- За **подобект Добивна площ «Обединена» /ОРО/** - район «Багерна бригада», район «Иван Гарванов» и район «Първи хоризонт» са издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води от БД ЗБР, с актуални срокове за действие. Минните води, заедно с повърхностните води се събират в изградени водосборници, като след утаяването им се препомпват към съответните водоприемници – дерета към поречие р.Струма – Дивотинско, Бучинско дере. В момента на настоящата проверка от район «Ив.Гарванов» не се изпомпват води. Нивото на водите във водосборника е ниско. Предстои почистване на отвеждащия канал за отпадъчните води – м.септември, 2010 г. Битовите отпадъчни води от административната сграда се отвеждат в септична яма след което заустват в канала заедно с избистрените минни води.
- За **подобект Добивна площ «Република»** - издадени са разрешителни за заустване на отпадъчни води от БД ЗБР, с актуални срокове за действие. Утаените минни води се препомпват и заустват в Бучинско дере. Битово-фекалните отпадъчни води от АБК на рудник «Република» преминават за пречистване през септична яма и заустват в Мошинско дере.

Пунктовете за собствен мониторинг, съгласно издадените разрешителни, не са трайно обозначени.

Резултатите от проведения последен емисионен контрол, осъществен през м.април, 2010 г. не показват превишаване на определените индивидуални емисионни ограничения в разрешителните за заустване.

- **Обогатителна фабрика (ОФ)** Отпадъчните води, които се формират при измиване на съоръженията и площадката около роторната трошачка се събират в утайник и посредством шламопровод, периодично се изпомпват в шламоохранилище „7-ми септември”.

2. Фактор „Отпадъци”:

Дружеството не притежава разрешително за дейности с производствени отпадъци по ЗУО. Дружеството генерира отпадъци на следните площадки:

- Подстанция на открит рудник „Република” – площадка 1;
- Ремонтна работилница на рудник „Република” – площадка 2;
- ОФ, РМЦ и Локомотивно депо – площадка 3;

На площадките се образуват отпадъци по код и наименование, съгласно Наредба № 3 за класификация на отпадъците, както следва:

Площадка 1:

16 02 09* – трансформатори и кондензатори, съдържащи PCBs;

16 06 04 – алкални батерии /с изключение на 16 06 03/;

20 01 03 – смесени битови отпадъци.

Площадка 2:

13 01 09* – хлорирани хидравлични масла на минерална основа;

13 01 10* – нехлорирани хидравлични масла на минерална основа;

16 01 03 – излезли от употреба гуми;

16 01 17 – черни метали;

20 01 03 – смесени битови отпадъци.

Площадка 3:

01 04 10 – прах и прахообразни отпадъци, различни от упоменатите в 01 04 07;

12 01 01 – стърготини, стружки и изрезки от черни метали;

12 01 08 – машинни емулсии и разтвори, съдържащи халогенни елементи;

15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла;

16 01 17 – черни метали;

16 01 22 – компоненти, неупоменати другаде /гумено-транспортни ленти/;
20 01 03 – смесени битови отпадъци.

Отработените масла се събират в метални варели, без обозначение на код и наименование на отпадъка и се предават в ОФ. На терена, където се съхраняват варелите се установи наличие на маслен разлив върху бетоновата площадка. Метални стружки и абсорбенти /дървени стърготини/ се изхвърлят в контейнер, смесени с битови отпадъци. Излезлите от употреба гуми от превозни средства са разхвърляни на площадки № 2 и № 3.

На площадка № 1 алкалните батерии се съхраняват на открито, както и кондензаторите, съдържащи PCBs. В сградата на подстанцията се установи наличие на един разкапсулован кондензатор.

Дружеството няма утвърдена програма за дейности с отпадъци и не води отчет по реда на Наредба № 9.

3. Компонент : „Въздух”:

3.1.Организиран емисии

Източник на организирани емисии на вредни вещества в атмосферния въздух са изпускащите устройства /комини/ на котлите на твърдо гориво /кафяви въглища/ в парокотелните централи на следните обекти:

- на добивна площ «Република» - котел с мощност 170 kW;
- на ОФ – котел с мощност 240 kW;
- в локомотивно депо - котел с мощност 300 kW;

Котлите са с номинална мощност под 500 kW и не подлежат на нормиране съгласно Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

На роторната трошачка в обогатителната фабрика е изградено пречиствателно съоръжение – оросителна инсталация, предназначена за прахоулавяне на въглищния прах.

3.2.Неорганизиран емисии.

Един от източниците на замърсяване и влияние върху качеството на атмосферния въздух в района на гр. Перник са откритите площи, намиращи се в границите на концесионния контур на находище «Пернишки въглищен басейн», в които добивните работи са прекратени, и към настоящия момент същите не са рекултивирани. Към момента на проверката площта на тези участъци не е уточнена, както и не са изяснени намеренията на собственика за последващото им използване.

Предпоставка за неорганизиран прахов емисии, от осъществяваната от концесионера дейност, са откритите територии към участъците на Добивна площ «ОРО» и Добивна площ «Република». Източниците на запрашаване са минните изработки /котловани/, насипищата, пресевните инсталации, гумено-лентовия транспорт и движението на автосамосвалите.

За ограничаване на неорганизираните прахов емисии се използват собствени водоноски за всеки участък поотделно.

В мерките за опазване на околната среда – част «Опазване на атмосферния въздух», към утвърдения и съгласуван годишен работен проект за 2010 г. са заложили мероприятия за предотвратяване на неорганизираните прахов емисии със срок постоянен и отговорник – началника на рудника. При проверката на място осъществена на изброените по-горе обекти, не са констатирани неорганизиран прахов емисии.

Органолептично не се установи наличие на неприятни миризми.

3.3 . Озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове

Дружеството не използва озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове.

4. Компонент „Земни недра”:

- Добивна площ „Република” – в момента на проверката се извършват добивни работи в основния и подвъглищните пластове. Минните работи се извършват с 4 броя хидравлични багера и 4 електрически. Откривните и добивни работи са съсредоточени в източна и североизточна посоки. Откривката се изземва и депонира на вътрешни насипища в

отработената част на котлована на рудника. Добивът се извършва с използване на ПВР. Добивните работи са в съответствие със заложеното в годишния работен проект за добив.

Така добитите въглища се транспортират от котлована до приемния бункер с автосамосвали, откъдето се товарят на ж.п.транспорт до ОФ.

- Добивна площ «Обединена»:

I-ви участък – район «Първи хоризонт» - работи се по пласт «В» и пласт «А». Откривката се депонира в отработен котлован на бившия четвърти участък. Добивните работи напредват в западна посока. В работа са два електрически и два хидравлични багера.

II-ри участък – район «Багерна бригада» - работи се в съответствие с проекта в северозападната част на котлована. Откривката се депонира в отработеното пространство, в източната част на котлована. Изземват се неиззети въглища от подземния добив на участък «Цалева круша». В експлоатация са три багера – един хидравличен и два електрически. В участъка се извършват взривни работи. В момента се подготвя сондажно поле в западната част на участъка.

III-ти участък – район «Ив. Гарванов» - в източната част се работи по доизземване на изоставени въглища, предвидени за добив през 2009 г., спряни за добив поради развило се свлачище. Откривката се депонира в северната част, в отработено пространство.

Дейностите в добивна площ «Обединена» са в съответствие със заложеното в годишния работен проект.

Товарище «Шахта» - добитите от участъците на добивна площ «Обединена» въглища се товарят на автосамосвали, които ги доставят до товарището, откъдето се транспортират с ж.п.вагони до ОФ за обогатяване. Намиращата се на товарището пресевна инсталация, съоръжена с лентов транспорт, в момента на проверката не се използва.

5. Източници на шум, вибрации и вредни лъчения от обекта извън границите му

Източници на шум са транспортната и добивна техника, работещи в добивните площи на дружеството, както и роторната трошачка в ОФ.

Не са извършвани измервания на шумови нива, излъчвани в околната среда от дейността на обектите. Крайния контур на рудник „Република” в южна посока отстои на около 350 м от квартал „Изток”, а в северна посока - на около 500 метра от село Големо Бучино.

На 16.03.2010 г. е осъществено промишлено взривяване на хоризонти 720 и 705 в котлована на открит рудник „Република”, с цел изготвяне на оценка на сеизмичното въздействие от взривните работи от ЕТ „Динамин Консултинг – Иван Даскалов”. Заключение е, че при използваната технология на взривни работи няма негативни последици върху хората, постройките и природната среда.

Копие от оценката е представена при проверката.

6. Използвани горива и енергия:

За производство на топла вода и отопление се използват 3 броя котли на обогатени кафяви въглища, с номинална мощност под 500 кВт.

7. Отчуждени, нарушени, замърсени и рекултивирани терени:

Общата концесионна площ на находище „Пернишки въглищен басейн” е 139 230 751 кв.м. Като от площта са изключени: периметър „Света Анна” – 564 960 кв.м.; периметър „Свети Никола” – 550 000 кв.м.; периметър „Кв.Проучване – 18 000 кв.м.; район, включващ периметрите „Техникум”, „Стара Тева” и „Гладно поле” с площ 910 350 кв.м.; периметър „Стари Капии” – 16 500 кв.м.; периметър „Лесков дол” – площ 20 050 кв.м.; периметър „Широко поле” – 440 000 кв.м.; периметър „7-ми септември” – 2 039 150 кв.м.; периметър „Максим табан” – 99 550 кв.м.

За развитие на добивните работи през настоящата година е предвидено провеждане на процедура по придобиване на терени както следва:

-добивна площ „Република” – 103 дка;

-добивна площ „Обединена” – I-ви участък – 107 дка;

-добивна площ „Обединена” – III-ти участък – 142 дка;

В двете добивни площи насипването на откритката се осъществява в отработени котловани. През настоящата година в двете добивни площи се предвижда достигане на максимално ниво на насипни работи /краен контур/, като в тези терени се извършва частична техническа рекултивация, изразяваща се в подравняване и създаване на минимален наклон за извеждане на повърхностните води от района на насипване.

В границите на концесионния контур на находището се установиха терени, в които добивните работи са прекратени, и към настоящия момент същите не са рекултивирани. Към момента на проверката площта на тези участъци не е уточнена, както и не са изяснени намеренията на собственика за последващото им използване.

В част «Напускане» на годишния работен проект за район «Куциян» към добивна площ «Обединена» е предвидено започване на техническа рекултивация – подравняване на 100 дка хоризонтални площи. За район «Бела вода», към добивна площ «Обединена» в момента се извършва запълване на отработени котловани, след завършване на което ще се предвиди подравняване на 140 дка терени и преоткосиране на 28 дка откоси. В момента запълването се води от «Въглища Перник» ООД.

Към годишния работен проект за 2010 г. е приложена справка за терените на «Мини открит въгледобив» по състояние към 01.01.2010 г., съгласно която общо за дружеството са отчуждени 26 182 дка, нарушени са 25 167 дка и възстановени са 13 369 дка.

Ежегодно в годишните проекти за добив на отделните обекти се изготвя План-мероприятия за екологосъобразно изземване на подземните богатства, опазване и възстановяване на компонентите на околната среда.

При проверката на площадката на ЦОФ до склада за свежи масла се установи разлив на нефтопродукти върху почвата с площ от 2 (два) кв.м.

8. Химични вещества:

«Мини открит въгледобив» ЕАД е класифицирало **Цех за производство на промишлени експлозиви тип Анфо и грубодисперсен амонит и склад за селитра**, находящ се на територията на открит рудник «Република», като съоръжение с «нисък рисков потенциал». За същия има издадено разрешително № 150/2010 г. на Министъра на ОСВ. Към момента на проверката е констатирано, че дружеството не е започнало изграждането на същия.

Към настоящия момент, дружеството е потребител на химични вещества и препарати (кислород, пропан-бутан, азот, смазочни масла, греси, взривни вещества и средства за взривяване).

Представени са информационни листове за безопасност само за ВВ с доставчик „Максам България” АД, който е и производител. Част от взривните материали се доставят от „Въгледобив Бобов дол” ЕООД, от производител в Република Сърбия. За останалите използвани в производствения процес химични вещества и препарати, не са представени ИЛБ, както и документално потвърждение за извършената предварителна регистрация по Регламент 1907/2006г (RECH).

Предписания, срокове, отговорници: Предписанията /10 бр./ във връзка с констатираните несъответствия от проверката са представени на Изпълнителния директор на дружеството за изпълнение в съответните срокове с писмо на РИОСВ-Перник.